

privat Initiativ, om, at Stamstutteriet paa Frederiksborg skulde nedlægges; at jeg under Behandlingen af dette Lovforslag med Bestemthed modsatte mig det, og at, som jeg allerede har anført ved Forelæggelsen af nærværende Lovudkast, det har behaget Hans Majestæt at nægte dette Lovforslag sit Samtykke, idet Hans Majestæt samtibigt medbeedte Indenrigsministeren sin Beslutning om, at der i denne Session skulde forelægges et Lovforslag om Forandringer i Bestemmelserne angaaende Frederiksborg Stamstutteri. Lovudkastets enkelte Bestemmelser ville findes ganske overensstemmende med, hvad jeg under hiint Lovforslags Behandling i den 17de Session udtalte her i Thinget. Jeg udtalte dengang, at det efter min Anskuelse var en af Hovedhindringerne for en heldig Udvikling af Frederiksborg Stamstutteri, at der savnedes Genhed i Bestyrelsen, jeg udtalte, at et Institut som et Stamstutteri, hvor det ikke alene gjælder om at bevare noget fra Fortiden Overleveret, men ogsaa om at skabe for en stor Deel fra Nyt af, aldrig vil kunne trives ved en collegial Bestyrelse, aldrig vil kunne trives, naar Bestyrelsen ikke bliver lagt i een Mand's Haand; jeg udtalte endvidere, at det for mig stod som en Nødvendighed for, at man kunde naae det Maal, man har tilstøttet ved Stamstutteriet paa Frederiksborg, at der maatte lades Stamstutteriet Tid og Ro til at kunne arbejde, at det var en ufornuftig Forventning, at Stamstutteriet i 1865, 3 Aar efterat Loven af 23de Januar 1862 havde konstitueret det, allerede skulde kunne have vliit sine Frugter, og jeg erklærede, at dersom man ikke vilde lade Stutteriet have Tid og Ro til at arbejde, vilde det være aldeles forgjæves at vente noget Udbytte af det. Det er disse Anskuelser om en heldig Udvikling af Forholdene ved det Frederiksborgske Stamstutteri, som jeg tidligere har udtalt, og som have fundet deres Udtryk i dette Lovudkast's forskjellige Bestemmelser. Efter min Overbeviisning er et Stamstutteri ikke alene ønskeligt, men under vore Forhold nødvendigt for at sikre en Udvikling af Hesteavl til et saadant Punkt, som den maatte kunne naae under vore locale Forhold. Jeg tør dristig henvide til saa at sige alle andre Landes Exempel, hvor Hesteavl har høvet sig

til et noget høiere Punkt, alene med Undtagelse af England; men jeg troer ogsaa, at det maa erkjendes, at Hesteavl i England befinder sig under Forhold, som vi vel kunde ønske ogsaa maatte findes hos os, men som ikke findes her, og som der ikke er den fjerneste Sandsynlighed for, ville kunne bringes tilveje. Det, som fremfor Alt mangler vor Landrace, hvis gode Egenskaber Ingen er villigere til at erkjende end jeg, og som maatte kunne bibringes den, uden at berøve den noget som helst af de Fortrin, vi sætte Priis paa hos den, er en større Bevægelighed og et skjønnere Ydre. Spørgsmaalet om, paa hvilken Maade disse Mangler kunne afhjælpes, er blevet besvaret meget forskjelligt. Der er Mange, som henvide til Racens Udvikling ved sig selv, men jeg kan ikke slatte mig til denne Anskuelse. Ikke alene hører der overordentlig meget til for at høie en bestemt udpræget Race i en anden Form end den medfødt; der hører overordentlig meget, megen Pleie og Behandling og et skjønnsomt Valg af Tillægsdyr til, for at forandre en Hovedraces Typus og høie den ud over et vist Punkt; men der er efter vore Forhold endog meget ringe Udset til, at der vil finde Bestræbelser Sted i denne Retning. Dertil kommer, at Landbrugets hele Udvikling medfører, at vor Hesterace eller vore Hesteracer mere og mere udvikle sig i Retning af svære Træddyr, og dette har til Følge, at Landhesten, paa enkelte Undtagelser nær, gennemgaaende ikke modtager nogen Udvikling igjennem Dressur og Afbenyttelse, som kunde tjene til at udvikle de Egenskaber, som den mangler, nemlig Bevægelighed og større Metthed. Skulde man altsaa søge at faae suppleret det, vore Hesteracer mangle, — jeg siger ikke, at faae vore anerkjendte gode Hesteracer forandrede i deres Grundvæsen, men jeg bruger netop det Udtryk: „supplere det, vore Hesteracer mangle“ — saa staaer det for mig, som der kun er een Veie dertil, og det er igjennem Stamstutteriet. Det har ofte nok været forsøgt her at indpode fremmed Blod i vor Landrace; det har været forsøgt saa ofte, at jeg troer, at man vanskelig vil kunne bestemme sig til at gjentage Forsøget. Og hvorfor? Fordi de fremmede Racer, som man har valgt og som man har kunnet vælge, staae vore Racer saa